

RKC IN UDBA.NET

IVAN ŠTUHEC

Velikokrat slišimo, da Avstrijci v nasprotju z Nemci, še vedno niso razčistili s svojo nacistično preteklostjo. Ker je tako, se lahko razni Haiderji generirajo še petdeset let po koncu druge svetovne vojne.

Slovenci smo na najboljši poti, da bomo sosedom podobni natanko v tej zgodbi, tudi čez petdeset let. Kadarkoli se namreč v tej deželi kaj zgodi, kar bi pripomoglo k razčiščenju najbolj mračnega obdobja slovenske zgodovine, se dežurni branitelji socializma s človeškim obrazom postavijo na stališče, primite in obsodite tistega grdu-na, ki spet moti našo podalpsko idilo, vso naravnano v uspešno prihodnost. Tudi ob aferi udba.net se ponavlja ta preverjeni recept, ki so se ga seveda njegovi uporabniki naučili v organizaciji, katere cilj je bil nadzorovanje in kaznovanje državljanov, ki so bili potencialni nasprotniki komunističnega režima.

Ker je sistematično brisanje zgodovinskega spomina najboljši način za obranjanje z Udbo pridobljenih privilegijev, se komaj kdo še spomni, da je neka nekatoška novinarka leta 1991 v samozaložbi izdala knjigo *Cerkev v policijskih arhivih*. To je bila Ljerka Bizilj, ki se zadnja leta bolj redko pojavlja v javnosti. No, kdor je bral to knjigo in kdor je vsaj približno vedel, kaj je pomenilo po vojni ustanavljanje Ciril-Methodovega, pozneje Dubovniškega društva, tisti ne more biti presenečen, da se je RKC na udba.net znašla pod dvema kategorijama: 13606 - številke dosjejev stalnih in občasnih virov v RKC in 13820 - številke dosjejev nadzorovanih oseb, duhovnikov RKC in študentov Teološke fakultete. Udba je očitno namenjala posebno pozornost RKC, kar je razumljivo, saj je to bil edini segment civilne družbe, ki ga komunisti niso mogli ukiniti in nikoli do kraja nadzorovati.

Sam seznama udba.net še nisem videl. V njem pa ne pričakujem nič presenetljivega. Kdo je sodeloval z Udbo in kdo je bil od nje nadziran, nas v katoliški Cerкви ne more bistveno presenetiti. Da bi zvedeli, kako je bila RKC v starem režimu prestreljena in da se je to nadaljevalo tudi po letu 1992, je dovolj, če nekdo pozorno spremlja, koga so nekateri politični in medijski krogi imeli pred letom 1990 in po letu 1992 za sprejemljivega, ta pravega, spravljlivega, naprednega in od grde cerkvene hierarhije odstavljene. Pred časom sem v komentarju zapisal, da se motijo tisti, ki mislijo, da v Cerкви ni več špiceljnov.

Sicer pa o tem, kako se je nadzorovalo RKC, lahko veliko in največ pove nekdanji predsednik države Milan Kučan, ki je bil član tako imenovanе Minikoordinacije, katere glavna naloga je bila kontrola in usmerjanje politike do RKC. Sam je bil član

te neformalne združbe od sedemdesetih do poznih osemdesetih let. In končno je imel v svojem kabinetu za svetovalca Zdenka Rotarja, ki je bil znan zasliševalec na povojnih dubovniških procesih. Politika, kakršno je vodil Kučan do RKC v obdobju svojega predsednikovanja, v osnovnih parametrih ustreza tistemu, kar so tovariši počeli še v času svoje absolutne vladavine. Zdaj pa se lahko vprašamo, kje je kakšna medijska biša, ki bi šla potrkot na pisarno nekdanjega predsednika in ga pobarala o tem, kaj on ve o Udbinih arhivih, njihovem izginotju in še čem. Oni dan, ko naj bi se spraskala Drnovšek in Rop, so vsi leteli spraševati gospoda bivšega predsednika, kaj si o tem misli.

Sedaj je že štirinajst dni v karanteni molka, kakor da se udba.net v ničemer ne tiče bivšega šefa partije, kateri je Udba služila.

Biziljeva pravi: „Politiko do Cerkve je vodila Minikoordinacija, njen obstoj ni bil zapisan v nobenem zakonu, pravilniku ... Oblast je o Cerкви zbirala informacije, predvsem pa skušala vplivati nanjo prek sodelavcev in zaupnikov v njej. Po vojni je Udba novačila sodelavce in zaupnike grobo, skrajno nečloveško, v zadnjih letih pa je postalo novačenje bolj prefinjeno, omejilo se je predvsem na študente Teološke fakultete in gotovo ni bilo posem neuspešno. Krščanska in cerkvena pravila, ki jih človek, četudi je duhovnik, kdaj prekrši, so bila za Udbo idealno sredstvo za izsiljevanje in pridobivanje zaupnikov“ (str. 38-39).

Lajovic je torej tej državi podpral ogle-dalo, nič drugega. In zato ga je treba danes lustrirati iz ust tistih, ki so zganjali največji hrup ob ideji, da je treba za dobrobit demokracije lustrirati voditelje in izvajalce najbolj nečloveške organizacije, ki si jo je postavil komunistični režim, ker je bil v večnem strahu za obranjanje oblasti, ki je bila prevzeta na nasilen in neligitimen način.

Žrtvam udba.neta je treba dati pogum, da spregovorijo o tem, kaj so z njimi počeli, saj samo to lahko nadomesti menda izginule arhive. Sicer pa smemo upati, da je kakšna kopija tudi kje v Beogradu in da nova demokratična oblast tako dragocene-ga materiala ne bo uničila. Miloševićeva ga verjetno tudi ni, saj ji je bil koristen. Kdor pa bo v Sloveniji še naprej vztrajno branil udbovske čase s češ, takrat so bili pač takšni časi in smo vsi po malem špicali, tisti se očitno seznama boji. Oni, ki so svoj čas uvedli praznovanje v spomin sežiganja knjig v Ljubljani, so sedaj dobili sodobno varianto cenzure v blokadi dostopa do udba.net. Pri vseh teh zgodbah je najlepše to, da vedno pride kaj na dan, potem ko se misli, sedaj pa smo na varnem.

Družina

58 let tretjega maja

V težkih časih ob koncu druge svetovne vojne in revolucije je bilo tudi nekaj trenutkov, ki so posvetili v temo in bodo ostali svetla luč na poti našega naroda do samostojne države.

Mislimo namreč na pomemben politični moment, ko je slovenski narod po svojih izvoljenih predstavnikih (ne po samozvanih revolucionarjih) na seji na ljubljanskem Taboru dne 3. maja 1945 sprejel zgodovinsko izjavo o proglatvi slovenske narodne države kot sestavnega dela federativno urejene Jugoslavije, ter o ustanovitvi slovenske narodne vojske. Temu parlamentu je predsedoval France Kremžar, predsednik Narodnega odbora pa je bil dr. Jože Basaj.

Proglas je pomenil korak naprej iz v Jugoslaviji formalno utopljene Slovenije in legalno potrditev slovenske narodne in državne samozavesti.

To ravno pot je prekinila komunistična revolucija, ki je vzpostavila breznarodno miselnost in centralistično partijsko diktaturo. A nakljub pobojem, zapiranjem, zamolčevanju in zatiranju, se je popek, ki je pogal z majniško deklaracijo leta 1918, nadaljeval s tretjemajsko izjavo leta 1945 in bil nato skoraj zamorjen, po propadu komunizma razcvetel v rožo slovenske samostojnosti.

Potrebno je, da se tega mejnika naše narodne zgodovine vredno spominjamo, zlasti še, ker ga v Sloveniji ne omenjajo, še manj pa pravilno cenijo. Ohranimo s ponosom spomin na može, ki so v kritičnih in usodnih trenutkih izrekli v besedi in dejanju težnjo vsega naroda po slovenski samobitnosti.

Poslovilni večer nuncija

Veleposlanik Republike Slovenije v Argentini, mag. Bojan Grobovšek je skupaj s svojo soprogo priredil poslovilno večerjo ob odhodu iz Argentine in nastopu službenega mesta v Sloveniji naškofo msgr. Abril y Castellu v ponedeljek, 28. aprila v hotelu Plaza.

Poleg gostiteljev in gosta, ki je obenem tudi dekan diplomatskega zbora v Argentini, so se udeležili poslovilnega večera še drugi veleposlaniki, kot npr. Italije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške, BiH in Švice. Udeležili so se ga je tudi delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini prelat msgr. dr. Jure Rode, kakor tudi častni konzul Herman

Zupan in prvi predstavnik Slovenije v Argentini Božidar Fink.

Poleg uradne poslovitve nuncija ga je nagovoril še slovenski veleposlanik, v privatnih pogovorih pa so govorili o morebitnem papeževem obisku v Sloveniji, o čemer je nuncij odločno izjavil, da bo šel papež 22. junija samo na obisk v Hrvaško in Bosno.

Zemljišča pod Triglavom

Jeseniška upravna enota je izdala odločbo, s katero je agrarni skupnosti Dovje - Mojstrana vrnila večino zahtevanih zemljišč na območju Triglava. Gre za 2500 hektarjev, pašnikov in travnikov, ki so jih domačini zahtevali v skladu z zakonom o denacionalizaciji.

Po poročanju radia kljub zahtevam agrarne skupnosti niso vrnil Severne triglavske stene, saj jo je upravna enota zaradi pomislekov v zvezi z zavarovanjem izvzela iz denacionalizacijskega postopka.

Severna triglavska stena je zavarovana le z občinskim odlokom, ki ga je sprejela nekdanja jeseniška občina. Na državni ravni stena uradno ni zavarovana, je pa že vložen predlog za vpis med naravne spomenike državnega pomena. Jeseniška upravna enota je že zaprosila za mnenje ministrstva za kulturo, na podlagi katerega bo izdala ustrezno odločbo.

Janez Pavel II v Španiji

Papež Janez Pavel II. je opravil svoje 99. apostolsko potovanje izven Italije, med katerim je obiskal Španijo. Osrednji dogodek njegovega petega obiska na Iberskem polotoku je bila razglasitev petih novih svetnikov pred milijonom vernikov na Trgu Colon v središču Madrida. Čast svetništva so dosegli duhovnik Pedro Poveda, ki so ga ubili leta 1936 ob začetku španske državljanske vojne, tri sestre različnih redovnih skupnosti Angela de la Cruz, Genoveva Torres in Maravillas de Jesus ter jezuitski duhovnik Jose Maria Rubio. Slovesnosti se je udeležili tudi španska kraljeva družina in večina članov vlade. Papež je tokrat Špance opozoril, naj ne pozabijo svojih

krščanskih korenin, ki so pomembne tudi za novo Evropo. Poleg slovesnosti kanonizacije, je bilo prav tako pomembno papežev srečanje z mladimi, ki so se v soboto zvečer zbrali v letalskem oporišču blizu Madrida. Tam se je zbralo skoraj 700 tisoč mladih, čeprav so jih organizatorji pričakovali polovico manj.

Papežev obisk v Španiji so sestavljale tri ključne besede: mladost, svetost in Evropa. Sveti oče mlade poziva k svetosti, torej biti Kristusove priče ter evangelizirati lasten narod in Evropo, ki dejansko ne pozna več meja. Edinost celine, če hoče biti popolna in prista, mora temeljiti na skupni dediščini krščanske vere, ne pa zgolj na ekonomiji.

GLEJ...

UDBA.NET	2	IZ ŽIVLJENJA ZSMŽ	3
SAN JUSTO: BOŽIČNI KONCERT IN VELIKONOČNA AKADEMIJA	3	NOVICE S KOROŠKE	4
		ZANIMIVA KNJIGA	6

Hrvaški ribiči za gospodarski pas na Jadranu

Člani ceha za ribištvo in poljedelstvo pri hrvaški obrtni zbornici menijo, da bi morala vlada in parlament na Jadranskem morju čim prej razglasiti gospodarski pas. Eden od razlogov za tak ukrep je po njihovem prepričanju tudi pred nedavnim v Bruslju sprejeta odločitev, da se vsem državam z morjem poleg teritorialnega morja odobri še 12 milj zaščitenega ribolovnega območja, poroča zagrebški Vjesnik.

„Če bi z Italijani razglasili gospodarski pas, na Jadranu ne bi bilo več odprtega morja. Slovenci bi v tem primeru po sporazumu z nami in Italijani dobili neškodljiv prehod do izhoda z Jadrana. S tem bi uredili vse težave s Slovenijo, vse, kar se nanaša na nadzor nad tankersko plovbo in nasploh nad prometom po Jadranskem morju,“ je dejal predsednik Mesič. Slovensko mnenje pa je, da če bi Italija privolila v razglasitev, bi pomenilo, da bi smeli Italijani še naprej loviti na svojih običajnih loviščih, Slovenija in druge države ob Jadranu pa ne.

Prepoved dostopa do spletne strani udba.net nična

Glavni inšpektor za varstvo osebnih podatkov Jože Bogataj je podpisal odločbo, v kateri je za nično izrekel odločbo o prepovedi dostopa do spletne strani www.udba.net. Inšpektor je prvotno odločbo izdal 17. aprila, saj so bile na omenjeni spletni strani objavljene vsebine, ki so predstavljale nezakonito obdelavo osebnih podatkov. Na inšpektoratu za varstvo osebnih podatkov pa so svojo odločbo kot nično razglasili na podlagi zakona o upravnem postopku, ki pravi, da so nične tiste odločbe, ki se jih ne da izvršiti.

Kot je zapisano v odločbi inšpektorata za varstvo osebnih podatkov, so slovenski internetni ponudniki blokirali neposredni dostop do spletne strani www.udba.net, vendar pa so njihovi uporabniki do navedene spletne strani kljub temu lahko dostopali preko t.i. proxy strežnikov. Ker omejitve dostopa do sporne strani ni bilo mogoče izvršiti, je odločba o prepovedi dostopa nična.

Po mnenju glavnega inšpektorja za varstvo osebnih podatkov Jožeta Bogataja objava omenjenih dokumentov predstavlja največjo kršitev osebnih podatkov doslej, saj gre za zelo občutljivo področje, ki zadeva preko milijon ljudi. Prav zato je bila njihova prvotna odločba povsem pravilna in legitimna, vendar je ni bilo mogoče izvršiti. Skladno z zakonom o varstvu osebnih podatkov ima inšpektor možnost, da prepreči objavo podatkov, ki bi predstavljali kršitev zakona, vendar le na ozemlju Republike Slovenije.

Inšpektorat nima drugih možnosti, s katerimi bi preprečil zlorabo osebnih podatkov, saj je bila kršitev izvršena v tujini. saj na strežnik, na katerem se sporni podatki nahajajo (na Tajske), inšpektorat nima pristojnosti.

IME MATE: MARIJA * KRAJ PREBIVALIŠČA: KONJICA
 DRŽAVLJANSTVO: JUGOSLAVIJA
 ***** OSEBA JE ZABELEŽENA V KAZENSKI EVIDENCI

192410. DRNOVŠEK JANEZ ROJEN: 17/05/50 CR: 0181661-6 ST. CR: 3138314
 KRAJ ROJ.: CELJE * OBČINA ROJ.: CELJE * ČEŠTOVO IME: VIKTOR * KRAJ PREBIVALIŠČA: ZAGORJE UL. TALCEV 1/B *
 POKLIC: EKONOMIST * SPOL: MOŠKI
 DV: DGSJE SDV: -0055000-00000

192411. DRNOVŠEK JELKA ROJEN: 11/03/31 CR: 0747850-0 ST. CR: 0000000
 KRAJ ROJ.: HRASNIK * OBČINA ROJ.: HRASNIK * DEKLINIKI PRIMEK: NEDELJKOVIČ * ČEŠTOVO IME: JOŽE *
 MATRIN DEKI: TAKI DRITMEVI: IVAN * IME MATE: ANŽELIČ * VDEI: DOSTAVI: IZVAČ: DAN: PRISTAV: VDUK

Številka dosjeja sedanjega predsednika države Janeza Drnovška (192410), nadzorovanega po UDBI. Večina drugih je vnešena v kazenski evidenci

Stare neumnosti začnejo presedati

Nekdanji disident in ekonomist dr. Ljubo Sirc meni, da je dobro, da je objava dosjejev nekdanje Službe državne varnosti oziroma Udbe na spletnih straneh Slovence zbudila iz nraštvene otopenosti. „Kot noj tiščijo glavo v pesek in si pustijo vladati od ljudi, katerih oblast in moč sta osnovani na starih zločinah, ki se jim niti danes ne odpuvedujejo.“ Veljavnih zakonov, ki bi to zvezo prekinili, se ne držijo, je Sirc povedal v pogovoru za Večer dne 20. aprila. Ob tem dodaja, da glavne stvari o Udbi vemo vsi, vendar „udbovcem“ nihče niti ne pokaže zaničevanja, ki ga zaslužijo.

Najboljši dokaz, da je na spletnih straneh objavljeni arhivski material pristen, je, da je prizadete tako razburil, meni Sirc.

„Seveda v bistvu samo potrjuje, kar je o komunizmu v Sloveniji vsakdo moral vedeti. Niti truditi se mu ni bilo treba, le poslušati je moral tiste, ki so komunistem doživeli. Dobro pa je, da bo objava arhivov zapolnila sliko s podrobnostmi.“ Sirc tudi pravi, da temelji oblasti nekdanjega predsednika države Milana Kučana „trdno segajo nazaj, v razdobje komunističnih množičnih umorov in montiranih procesov“.

Se več, temelji komunistične oblasti iz zločinskega časa segajo celo mimo Kučana do današnje vlade,

zatrjuje Sirc. „Če se današnja vlada ne bi zavedala svojih temeljev in če bi se želela od njih distancirati, ne bi bila na primer objavila v Delu 8. aprila osmrtnice za Franja Turka - Gorazda in mu klicala ‚slava‘. Poznal sem ga osebno in seveda vem, da je bil eden največjih udbovcov v času množičnih umorov in kasneje, ko je kot oznovski komisar po raznih zaporih grenil življenje političnim zapornikom.“

S tem, da v osmrtnici kliče ‚slavo‘ Turku, se današnja vlada pod vodstvom gospoda Ropa solidarizira s totalitarizmom in komunističnimi zločinskimi metodami.“

Častnega generalnega konzula na Novi Zelandiji Dušana Lajovica Sirc tudi osebno pozna. Kot pravi, je Lajovicu očitno začelo presedati, da v Sloveniji „še naprej poslušamo stare neumnosti kot edino pravo resnico“. „Ponudila se mu je priložnost pokazati, iz kakšnih virov ta edino prava resnica prihaja in jo je uporabil.“

Ob tem Sirc izraža upanje, da bo izšla tudi Lajoviceva knjiga ter potrdila in dopolnila vse, „kar Slovenci morajo vedeti, če hočejo kam naprej“.

„Ker na ponarejanju zgodovine in na marksizmu ni mogoče graditi bodočnosti.“

MAG

Oškodovanci, ki so zaradi objave njihovih osebnih podatkov na svetovnem spletu kakor koli prizadeti, imajo po zakonu o varstvu osebnih podatkov sicer pravico do odškodnine. Zato bi, kot je pojasnil glavni inšpektor za varstvo osebnih podatkov, lahko sprožili odškodninske tožbe zoper tistega, ki je omenjene podatke objavil. Glede na to, da podatki izvirajo iz uradne evidence, bi moral z njimi sicer upravljati arhiv, kjer bi na podlagi ustavnih določb vsak posameznik lahko dobil vpogled v svoje podatke, je še pojasnil Bogataj.

Predsednik Sekcije slovenskih ponudnikov internetnih storitev (SISPA) Darko Bulat je za STA pojasnil, da so internetni ponudniki preko elektronske pošte prejeli odločbo o ničnosti, vendar dostopa do spletne strani ne bodo omogočili, dokler ne bodo prejeli pisne odločbe. Sicer pa SISPA odločbo o ničnosti pozdravlja. V njej glavni inšpektor za varstvo osebnih podatkov povzema njihovo stališče, da dostopa do posameznih internetnih strani ni mogoče onemogočiti.

Zlasti pa pozdravljajo Bogatajevo odločitev, da prvotno odločbo razglasi za nično. To po Bulatovem mnenju odpravlja vse pravne posledice prvotne odločbe, torej tudi morebitne kazni zoper tiste internetne ponudnike, ki prvotne odločbe morda niso spoštovali. Prav tako pa prvotna odločba ne bo predstavljala precedensa za bodoče podobne primere.

Glede na to, da obhodi preko t.i. proxy strežnikov zaradi preobremenjenosti v zadnjem času niso bili možni, Bulat predvideva, da bo zaradi velikega zanimanja do spletne strani udba.net težko priti tudi po tem, ko bodo „filtri“ odstranjeni.

Združene ob Lipi sprave proti praznovanju dneva upora proti okupatorju

Združeni ob Lipi sprave so prepričani, da je bilo letošnje praznovanje dneva upora proti okupatorju zadnje in da bo Slovenija kot članica Evropske unije in zveze NATO že 15. junija prihodnje leto namesto upora proti okupatorju proslavljala Dan krivde, odpuščanja in sprave. Tako bi se Sloveniji s proslavljanjem tega dneva, posebej pri sosednjih narodih in državah, „odločno povečal moralni ugled, ki je zmanjšan zaradi znanih poveljnih dogodkov“.

„Ne more se namreč prikriti, da je v praznovanju upora proti okupatorju prikrito praznovanje revolucije.“ Zato Združeni ob Lipi sprave vsako leto 27. aprila državno zastavo pri Lipi sprave zaznamujejo s črnim trakom, ker ta dan štejejo za začetek tragičnega razkola slovenskega naroda, čigar posledica so bila poveljna množična morišča in grobišča. „Resnica je, da partizanskega boja proti okupatorju ni mogoče ločiti od več kot 300 množičnih grobišč, v katerih trohnijski kosti več kot 200.000 ljudi.“ Poleg tega se jim zdi prav, da je častni generalni konzul na Novi Zelandiji Dušan Lajovic objavil seznam „udbinih dosjejev oz. članov udbe in nadzorovanih oseb, za to pa mu je država lahko samo hvaležna“. Mnoge slovenske politike je objava vznemirila, še posebej tiste, ki so delovali v organizaciji državne varnosti in se čutiljo soodgovorne za storjene zločine, pred odkritjem in moralno obsodbo pa so se skušali zavarovati z zakonom o varstvu osebnih podatkov, so še zapisali v sporočilu za javnost.

Vlada in Lajovic

Vlada se je seznanila z nadaljnimi informacijami v zvezi z afero udba.net in s predlogom ministrstva za zunanje zadeve, da ne predlaga vladi podaljšanja mandata generalnemu konzulu Slovenije za Avstralijo in Novo Zelandijo Dušanu Lajovicu, ki sicer poteče 5. junija, dokler posebna komisija ministrstva za zunanje zadeve ne bo ocenila primernosti Lajovice za nadaljnje opravljanje te funkcije.

Zunanji minister Dimitrij Rupel je na prejšnji seji vlade glede odločitve o primernosti tega, da častni konzul Lajovic še naprej opravlja svojo funkcijo, zaprosil za podaljšanje roka za dva do tri dni. Minister Rupel je na novinarski konferenci v petek sicer dejal, da je Lajovic za Slovenijo v času osamosvajanja naredil veliko dobrega, podatkov pa po ministrovem mnenju Lajovic ni posredoval kot častni konzul.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Nismo še dokončno prešteli vseh glasov prvega kroga, še manj podrobno analizirali izida volitev, pa nas je že potegnil za sabo veter volilne kampanje za drugi krog. A če upoštevamo prvotni izid, bomo lažje predvideli, kaj nas čaka v drugem krogu.

Potrebna objektivnost. Najprej opozorimo bralce, da zlasti v Argentini politika ni eksaktna veda. „Vse je mogoče v tej deželi“ je veljaven izraz, ki ga hočemo upoštevati tudi v sedanjem stanju. S tem predznakom se lahko potopimo v analizo preteklosti in zlasti v napoved za drugi krog volitev. Največji problem ob tem je, da državljani na splošno, pa tudi razni opazovalci, gledajo položaj pod vplivom lastnih želja, upov in celo strahov, a brez potrebne objektivnosti ali strokovnosti. Le tako lahko razlagamo, da je večina ljudi trdila, da Menema ne bo volila, a skoraj enako število je smatralo, da bo zmagal. Nekaj podobnega se dogaja sedaj, za drugi krog. Čeprav kaže, da ima Kirchner najboljše možnosti za zmago, so mnogi še prepričani, da bo bodoči predsednik Menem.

Kaj pravi logika. Upoštevajmo da je Menem v prvem krogu prejel kakih 25% glasov, Kirchner pa dva in pol procenta manj. Vprašanje je, kam se bodo obrnili glasovi ostalih kandidatov. Elisa Carrió (14,15%) se je že jasno izrekla proti Menemu, ki si je ta hotel zagotoviti podporo Rodríguez Saá (14,12%). Zato je osebno pohitel v San Luis in mu ponudil „katerokoli“ mesto v prihodnji vladi. Saá ga je prijazen sprejel, se z njim fotografiral, a še ničesar obljubil. So se pa že jasno izrekli številni njegovi tovariši. Večina se odloča za Kirchnerja, med temi mogočni sindikalni vodja Hugo Moyano („z Menemom ne grem niti k maši“). Volilci Lopez Murphya se bodo ločili: eni h Kirchnerju, drugi k Menemu. Kar se tiče leve, bo del podprl Kirchnerja, veliko jih pa sploh ne bo šlo volit ali bodo oddali prazne glasovnice. Vsi ti podatki kažejo na Kirchnerja kot na zmagovalca.

Teža strukture. Čeprav običajno volitve odločijo „neodvisni volilci“ (tisti, ki niso včlanjeni v nobeni izmed strank), je treba upoštevati težo strankarskih struktur. In peronistični (pa tudi vladni) aparat sta v rokah Duhaldeja, torej v službi Kirchnerja. To se je poznalo že v prvem krogu, ko je guverner dosegel odločilno razliko v provinci Buenos Aires. Sedaj stranka preučuje nekatere spodrseljaje na tem področju, da bi bila akcija še bolj uspešna. Pritiska zlasti na peronistične župane, ki so se v prvem krogu nagnili k Rodríguez Saaju.

Odločilne province. Argentinsko volilno telo je razdeljeno na več geografskih področij. Prestolno mesto samo vsebuje 10% volilcev in tukaj Menem nikdar ni imel kaj več zaslonbe. Provinca Buenos Aires predstavlja 38 % volilnih glasov in ta je v Duhaldejevih valetih, kjer ima Kirchner zagotovljeno krepko zmago. Je pa še skupek šestih važnih provinc, kjer je v prvem krogu prednjačil Menem. Gre za Santa Fe, Cordoba, Mendoza, Entre Ríos, Tucuman in Salto, ki vsebujejo kar 31% volilcev. Na tem področju je Menem v prvem krogu dobil 1.6500.370 glasov, Kirchner pa 871.530 glasov. Ostane še 5.383.018 glasov. Ti bodo v veliki meri odločili izid drugega kroga. Tudi na te province (na guvernerje in župane) se je vrgel Duhalde. V Santa Fe je Reutemann bil neodločen, a se sestal z Menemom nekaj dni pred volitvami. Zmagal je Menem, a le z minimalno razliko pred Eliso Carrió. Po tragediji poplav in spričo potrebe pomoči zvezne vlade bi se Reutemann mogel odločiti za Kirchnerja. Córdoba je tudi važna. Tam je zmagal Rodríguez Saá, a doslej neopredeljeni guverner De la Sota (verjetno je igral proti Kirchnerju) bi mogel podleči Duhaldejev pritiskom. Pred vrati so težke guvernerske volitve, na katerih De la Sota ponovno kandidira. Sploh je vprašanje prihodnjih guvernerskih volitev v vseh provincah močan adut v rokah vlade.

Razne strategije. Položaj obeh kandidatov je različen. Menem ve, da ga Kirchner prekaša, zato se zlasti po televiziji obrača bolj na neodvisne volilce. Strategija sloni na priznanju preteklih napak, pa obljuba, da bo v tretji dobi vse to popravil in državo rešil sedanjih težav. Napada pa Kirchnerja, češ da bo kot Duhaldejev izvoljenec preveč odvisen od sedanjega predsednika in kot predsednik šibka osebnost. Kirchner pa se v kampanjo bolj malo meša, nastopa že kot predsednik (obisk pri predsednikih v Brazilu in Čilu) in zavrača vsako možnost javne debate s svojim tekmečem.

Uboga država. Poplave v provinci Santa Fe so pokazale vso kruto realnost dežele, ki jo kandidati nočejo videti. Nad 100.000 ljudi je moralo bežati pred vodo kot posledica neaktivnosti in nedelavnosti krajevnih oblasti. Te dni je bila ugrabljena tudi najmlajša hčerka velepodjetnika Macrija. Zgodba se je srečno končala, potem ko je oče plačal odkupnino. Tega dogodka pač Menem ni mogel izrabiti v propagandne namene. Starejši Macrijevi sin, ki se danes ukvarja s politiko, je bil namreč tudi ugrabljen - za časa Menemovega prvega predsedništva.

SLOVENCIZ ARGENTINE

„Presveta noč, prihaja k nam“

V nedeljo, 15. decembra 2002, je Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar izvedel že tradicionalni božični koncert v spodnjih prostorih Našega doma. Vsi loki so bili obkroženi z vencami in lučkami, v njih sredini pa božični motivi s svečami, storži in smrekovimi vejami. Na odru je osvetlila nastopajoče veliki svetilka, tudi okrašena z božičnim motivom. V kotu pa je stalo razsvetljeno božično drevo, ki je segalo do stropa. Prostor in božično idilo si je zamislil in pripravil Tone Oblak s pomočjo pevcev.

V vzdušje svetonočne skrivnosti nas je ganljivo popeljala napovedovalka Nevenka Godec Zupanc.

Program je bil razdeljen na dva dela; prvi klasičen s tujimi avtorji, drugi pa pretežno slovenski in s slovenskimi avtorji. Naj navedemo: Ave Marija (Busto), Sicut locutus est (iz Bachovega Magnificata) in pa pet delov Haendelovega Mesias (And the glory of the Lord, For unto us a child is born, There were shepherds abiding in the field, Glory to God in the highest, Aleluya). V drugem delu pa: Presveta noč (Tomc), El nacimiento (Ramirez), Sveta noč, le ena zvezda gori (Gržinčič), Tam v betlehemskega hlevcu (Mav), Počivaj milo detece (Cerar), Slava na višavah (Cvek) in Sveta noč (Gruber).

V solističnih točkah je najprej pokazala talent in barvitost glasu Veronika Malovrh v zahtevnem solospjevu There were shepherds abiding in the field, ki je del Haendelovega Mesiasa, v drugem delu so pa velike pohvale vredni tenor Marcelo Brula (El nacimiento), Marta Selan Brula (Sveta noč, le ena zvezda gori gre) in Aleks Cestnik (Slava na višavah).

Da je zbor tako podal skladbe, je tudi zasluga prof. Mirte Arrua Lichi, ki je vokalni tehnik pri zboru; je tista skrita oseba, ki vsak teden priskoči na pomoč, da obdeluje pevska grla. Tudi ga. Anka Savelli Gaser je imela zelo važno vlogo pri orglah, pevci smo ji iz srca hvaležni.

Ob končani Sveta noč (Gruber) za ženski in moški zbor so prišle na vrsto zahvale:

Tonetu Oblaku, ki neprestano spremlja in pomaga pevskega zboru skozi vseh 31 let; Andrej Selan se mu je zahvalil za vso pomoč in mu izročil spominsko plaketo v imenu zbora. Potem se je Marcelo Brula zahvalil zborovodkinji Andrejki Selan Vombergar za neutrudljivo delo pri zboru, ki ga opravlja že 10 let.

Takole je dejal:

Na obisku svojih korenin, tako smo pred 10 leti imeno-

vali našo prvo turnejo po Sloveniji. Za večino nas je bila ta pot prvi obisk domovine naših staršev. Šli smo iz vroče Argentine v belo Slovenijo. Tako kot danes smo prepevali božične pesmi in delili naše petje tam daleč preko oceana. To so bili nepozabni trenutki, prekrasna doživetja.

Po turneji smo še vedno prepevali in prepevamo. Učimo se nove skladbe vedno bolj zahtevne. Gremo preko renesančne, baročne, klasične, romantične in sodobne moderne dobe. Pa tudi ne pozabimo na slovenske narodne in argentinske folklorne pesmi.

Prepevamo najbolj priznanega renesančnega slovenskega skladatelja Jakoba Gallusa, ter druge avtorje, ki so: Vivaldi, Haendel, Bach, Brahms, Javi Busto, Schubert, Hans Leo Hassler, Bruckner, Ramirez, Vallesi, Rosaenz, Guastavino, Cangiano, in še in še...

Pripravili smo dve Tomčevi spevoigrski Slovenski božič in Miklavž prihaja, takrat nam je kot vedno skočil na pomoč in nas režiral nepozabni Frido Beznik.

Sodelujemo kot od vsega začetka pri cerkvenih praznikih: veliki teden, Kristus kralj, božič. Pojemo za obletnico doma, mladinski dan, slovenski dan, domobranske proslave, poroke in kolikor nam je mogoče, pri vseh prireditvah, za katere smo naprošeni.

Slovenska pesem nam je vedno najbolj pri srcu in je tudi tista, ki zboru najbolj ugaja. Zato prepevamo veliko slovenskih skladb, nekatere bolj enostavne, a veliko jih je, ki so težke in zahtevne. Naj omenim nekaj slovenskih avtorjev: Samo Vremšak, Matija Tomc, Kumar, Cvek, Mali, Vodopivec, Rihar, Pahor, Foerster, Cerar, Mav ter Gržinčič med drugimi.

Z novim programom, smo tudi potrebovali in potrebujemo tehnične vaje, katere ima na skrbi profesorica Mirta Arrua Lichi.

Skušamo peti in spoštovati stil skladatelja in časa, v katerim je živel.

Napredovali smo in želeli, da nas slišijo tudi izven skupnosti. Zato smo v teh zadnjih desetih letih ponášali naše petje tudi med argentinsko publiko, obiskovali smo razna zborovska srečanja in peli v Cordobi in Rosariu. Peli smo na odrih teatrov Roma iz Avellanede, Coliseo in Teatro Argentino v La Plati.

Postavljali smo si vsakič bolj zahtevnejše cilje in tako smo leta 1999 snemali našo prvo zgoščenko Odmevi izpod Andov. Tako smo tudi imenovali našo drugo turnejo po Sloveniji. Zbor je zopet šel in prepeval med slovenskimi hribi in dolinami. Za to priliko smo se naučili Ramirezovo Misa Criolla in tako ponesli slovenski publiko zaklad argentinske folklorne glasbe. Peli smo v Kranjski in Mariborski stolnici, v Domžalah, Logatcu in Trstu, na Dolskem ter v Selah. V Slovenski filharmoniji v Ljubljani pa smo v živi snemali našo drugo zgoščenko.

Veliko truda in dela je vložnega, treba je ure in ure vaj, da lahko prideš do cilja, katerega si si zastavil.

Dostikrat je treba pustiti ob strani druge obveznosti, da se pridružiš zboru in v njem sodeluješ. Vsako sredo in petek se leto za letom vršijo vaje in pri vseh vajah mora biti nekdo, ki deli svoj glasbeni poklic z družino.

V zadnjih desetih letih smo jo spremljali pri osebni rasti. Bili smo z njo v veselih in teških trenutkih življenja, spremljamo jo, in ji sledimo. Kot v eni družini nas krega in se dostikrat jezi, a se tudi dostikrat veseli z nami.

Za vse to se danes Mešani pevski zbor San Justo želi zahvaliti osebi, ki je v zadnjih desetih letih prevzela vodstvo zbora, ga vodi in je glava vsega tega, kar sem vam opisal. Pod njeno taktirko smo napredovali in prišli do tega, kar smo danes vam predstavili.

Andrejka, v zahvalo ob 10. letnici vodstva zbora ti izročimo to skromno priznanje. Oprosti in hvala lepa!

Tako smo zaključili prijeten glasbeni večer in smo se še dolgo v noč razgovarjali na dvorišču doma ob pogrnenih mizah.

MPZSJ

SAN JUSTO

Velika noč v Našem domu

Sončno jutro je sprejelo vstajenski dan. Sanhuščani smo se zbrali v naši stolnici sv. Justa, da bi pričeli ta dan s slovesno sveto mašo. Daroval jo je naš župnik Toni Bidovec ob veliki skupini ministrantov in s sodelovanjem Mešanega pevskega zbora, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar.

Po maši so se v prostorih Našega doma udeležili čudovite akademije v režiji Ivane Tekavec.

Ko se je zastor odprl, smo se v duhu preselili k Vstalemu Zveličarju, ki je iz groba vstal povelčan in v zlatih žarkih, odlična scena Toneta Oblaka. Ob spremljavi Otroškega zbora Balantičeve šole (vodita Marija Krajnik Štrubelj in Kristina Skvarča Šenk) in MPZ San Justo, pod vodstvom Andreja Selana in ob spremljavi prof. Andrejke Selan Vombergar smo začutili ključ prerojenja in moč življenja.

Voščila predsednikov in predstavnikov naših odsekov so bila vpletena v veli-

konočne recitacije, katere so doživeto izvajali mladci, mladenke in mladina v narodnih nošah. Sto recitatorjev in pevcev je sestavilo mogočno velikonočno sliko na odru Našega doma. Ob koncu akademije nam je naš dušni pastir podal duhovno misel in tudi blago-

slovil velikonočni zajtrk.

Posebna zahvala gre Pavletu Erjavcu, Marku Štrublju in Pavletu Modicu, ki so imeli na skrbi luči in zvok.

Sledil je skupni zajtrk. Kot vsako leto, je tudi letos krajevna ZSMŽ poskrbela za potice; mladina je na veliki petek pobarvala pirhe, ki so spremljali žegen.

Velika noč - upanja čas! Človek, vstani! Kristus živi!

Erika Poglajen

Iz življenja

Zveze slovenskih mater in žena

Poslovno leto smo začele s sejo v marcu in s prvim sestankom v aprilu kot vsako leto; zadovoljne z „zlato rutino“, kajti ta dokazuje neko normalnost, kljub vsemu. Moramo!

Ob letu smo pogrešale dolgoletno sodelavko in odborico go. Marto Jeločnikovo in vse prejšnje pokojne žene in matere, ki nas prav gotovo spremljajo iz druge razsežnosti, saj so bližje Bogu.

Kot je že tradicija naše Zveze, je otvoritveno predavanje ali razgovor na skrbi delegata dušnih pastirjev v Argentini, tako so se zvrstili msgr. Orehar, dr. Starc, prelat Škerbec, vsi blagega spomina.

Pobudnik Zveze in vsa leta asistent del. dr. Jure Rode je pripravil zelo zanimiv pregled mladine - na splošno, posebno pa tukaj, kjer je še vedno visok procent študirajočih mladostnikov, a je tudi precejšen del tistih, ki niso pri delu in ne pri knjigah. Globalizacija slabega vpliva, zlasti medijev in politično socialna brezbriznost odgovornih, je zastrašljiva in vprašljivost vseh... Vrag je na delu! Kriza vrednot ni v zraku, je prisotna povsod v praktičnem življenju, ki ogroža še tako trdne in vztrajne v dobrem.

Katolištvo je na žalost nešteto krat le navidezno, tako kažejo statistike. 3 % obiskuje redno nedeljsko mašo v tkz. katoliški vsaj 30-milijonski državi. Zato je na mestu rožni venec, letos še posebej, ker je sv. oče posvetil leto tej molitvi lanskega oktobra do letošnjega.

Zaskrbljene, vendar živahno, smo se porazgovorile z asistentom še o marsičem, se mu zahvalile in priporočile za naprej.

Našo predsednico zelo skrbijo naše dejavnosti, posebno še katrinitivne, spriče današnjih tukajšnjih ekonomskih težav tako za družine ali posameznike, društva, ustanove itd... Prepričana v božjo pomoč nas vabi na majski sestanek: Pričevanje o rožnem vencu!

Zveza

Mrakov Proces na mendoškem odru

Za veliki teden je Davorin Hirschegger pripravil Mrakovo himnično tragedijo Proces: za veliki četrtak, Apostol Peter, za veliki petek Poncij Pilat - obkraj po liturgičnem obredu dneva.

Vabilo je Društvo in mladina - nastopali so namreč izključno mladi igralci. Mrakove biblične podobe bi bile lahko del pasijona, zato so bile čisto na mestu na veliki teden.

Tragedija apostola Petra se odigrava sicer v Rimu, a se naslanja na dogodke velikega tedna. Posebno globoko obžaluje Peter trikratno zatajitev Učenika. Od petih stopnjevanj trage-

dije so nam tokrat podali le prvi dve. Tudi besedila je režiser nekoliko priredil. Vlogo apostola je zelo dobro odigral Jože Štirn. Besedila so zelo zahtevna in je treba priznati, da jih je igralec uspešno podajal. Tudi njegova drža je dobro izražala težo njegove dramatis personae. Krispina, diakona, je upodobil Tone Štirn, Tarzicija pa Friderik Šmon, oba mlada rimska spreobrnjenca, ki se čutita nevedna odgovorne službe v krščanski skupnosti. Peter ju potrdi v novi veri. Višek ponižnosti jima izkaže, ko jima umije noge.

Prokurator Poncij Pilat je tragedija

v enem samem stopnjevanju. Odlično ga je upodobil Tine Šmon, kateremu se posebno dobro prilagodijo vloge oblastnih moč, saj ima glas kot grom in tudi zanos, ki k temu spada. Pilatovo ženo Klavdijo je predstavila Zofija Štumberger, obetajoča igralka z občutenim nastopom. Enako Niki Štumberger, ki je odigral vlogo Natanaela, tempeljskega levita.

Vsa zahvala in čast režiserju ter mladim igralcem za izrazito dopolnilo verskim opravilom velikega tedna.

Vir

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V četrtek, 3. aprila je bila v Slovenski hiši redna seja **Zveze slovenskih mater in žena** pod vodstvom predsednice **Pavline Dobovšek**. Sledil je razgovor z delegatom prelatom dr. **Jurijem Rodetom**.

Od 4. do 5. aprila so bile **duhovne vaje za dekleta**. Vodil jih je **Jože Bokalič CM**.

V Slovenski hiši je bila v cerkvi Marije Pomagaj **molitvena ura** za prve sobote. Po krajevnih domovih pa so bile **svete ure**.

V soboto, 5. aprila je v Slovenski hiši **arh. Jure Vombergar** predstavil knjigo **Leto brez sonca**, delo dr. **Marka Kremžarja** Prireditev je bila pod okriljem Slovenske kulturne akcije.

V nedeljo, 6. aprila, je bil v Slovenski hiši **56. redni občni zbor društva Zedinjena Slovenija**. Izvoljen je bil novi predsednik **Lojze Rezelj**.

Isti dan je bilo v Našem domu v San Justu vsakoletno **kosilo**, združeno s srečolovom sanhuškega odseka **Zveze slovenskih mater in žena**. Prireditev je vodila predsednica Nežka Kržišnik. Na ogled je bila tudi razstava del **Karle Skvarča in Cecilije Grbec**.

V petek, 11. aprila je bil **občni zbor Slovenskega doma v San Martinu**.

V soboto, 12., aprila je bila v cerkvi Marije Pomagaj **mladinska sv. maša**.

V nedeljo, 13. aprila je bilo v **Rožmanovem domu tradicionalno srečanje**, ki se je začelo s sv. mašo in blagoslovitvijo oljk in butaric. Sledilo je skupno kosilo.

Isti dan - na **cvetno ali oljčno nedeljo** - je bilo med bogoslužnim opravilom po naših Domovih blagoslovitev oljk in butaric.

V torek 15. aprila je bila v Slovenski hiši **seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije** pod vodstvom predsednika **Lojzeta Rezlja**.

Na veliki teden so bila v cerkvi Marije Pomagaj **velikonočna bogoslužna opravila**.

V soboto 19. aprila pa je bila **vstajenska svečanost**.

V petek 25. aprila je bilo izredno **srečanje Medorganizacijskega sveta in mladinskih organizacij** in sicer v Slovenski hiši.

V nedeljo, 27. aprila so bile v Argentini **volitve za predsednika države**.

V sredo, 30. aprila popoldne je bil v Slovenski hiši **duhovniški sestanek**, isti dan zvečer pa **učiteljska seja** prav tako v Slovenski hiši.

V četrtek 1. maja je bil **mladinski športni turnir** v Slovenski vasi.

V soboto 3. maja, je bil v Slomškovem domu v Ramos Mejiji **„Superples 2003!“**.

V nedeljo, 4. maja je bila **43. obletnica Slovenskega doma v Carapachayu**. Po sv. maši, skupnem kosilu in kulturnem nastopu je bil družabni del z orkestrom "Štirje fantje špilajo".

Odbornice Zveze slovenskih mater in žena skrbno nadaljujejo dobrododelno akcijo. V mesecu marcu je zvezni odbor razdelil 80 podpor, v mesecu aprilu pa 77 in sicer iz lastnih virov, katere dobivajo v Argentini, Sloveniji, Kanadi in Severni Ameriki. Krajevni odseki pomagajo, kadar je potrebna hitra pomoč in sicer s svojimi sredstvi. **Prirediila D-ova za tisk. referat ZS**

Ob 80-letnici Marjana Šušteršiča

Naj napišemo nekaj o 80-letnici prijatelja Marjana Šušteršiča, ki jo je praznoval 31. januarja t.l. Marjan je prišel na svet v trnovski fari v Ljubljani v številni delavski družini. Skromna očetova plača v tiskarni Slovence ni zadoščala za preživetje družine. S hvalnostjo se spominja očeta, kako so zahajali v gozdove na Golovcu in nabirali storže za dodatno kurjavo, po kostanje, gobe in jagode.

V osnovni šoli Na grabnu je dobil prvo izobrazbo. Tam je bila tudi njegova prva šola v „plavanju proti toku“, kot je bila Marjanova drža skozi vse življenje.

Ko se je družina preselila v Rožno dolino, so se razmere nekoliko izboljšale. Marjan je nadaljeval šolo na Meščanski šoli na Viču. Želel je postati fotograf in je nastopil štiriletno prakso. Tedaj ga je osvojila delavska katoliška akcija. Tem se je Marjan z vsem navdušenjem pridružil. S pičlimi prihranki si je kupil zbrane spise dr. Ušeničnika in jih pridno študiral.

Vodstvo organizacije mu je poverilo mesto pri urejanju zveznega glasila „Mladi delavci“. Kmalu je postal tajnik organizacije in kot tak zastopnik delavske zveze pri Narodnem svetu katoliške akcije.

Ko je nastopila revolucija, je vstopilo vseh pet Šušteršičevih fantov, vključno Marjan, v Slovensko domobranstvo. Prav tako sestra Helena, ki je bila ob umiku zajeta in je po vojni prestala strašna leta v komunističnih ječah. Najstarejši brat Maks je bil vrnjen in neznanokje ubit. Marjan je maja 1945 pred rdečo diktaturo z drugimi desetisoči nastopil pot begunstva.

Po tednih skrivanja po koroških gozdovih je prišel v begunsko taborišče Peggez pri Lienzu na Tirolskem. V letošnji aprilski številki Duhovnega življenja je objavil zanimiv opis svojih obiskov pri dr. Gregoriju Rožmanu v Salzburgu.

Po mnogih zaprekah mu je leta 1949 uspelo emigrirati v Argentino. V začetku je zaradi vlažnega podnebja težko prenašal nezdravo delo kot strojnik v tekstilni tovarni 10 let. Po nasvetu dr. Dobovška se je Marjan posvetil svojemu poklicu. Odprl je atelje v Hurlinghamu, kjer je dolgo vrsto let deloval kot priznan fotograf tudi v lokalnih krogih. Ljubiteljsko pa je fotografiral na slovenskih prireditvah in ustvaril morda največji fotografski arhiv o nastanku in delovanju Slomškovega doma. Ko je po osamosvojitvi spet lahko obiskal Slovenijo, je tam posnel številne edinstvene fotografije, ki jih je objavil večinoma v Duhovnem življenju in na stenskem kalendarju dušnega pastirstva. Tako je po svojem prihodu

du v Argentino je deloval v Katoliški akciji, kjer je postal tudi predsednik Pokrajinskega odbora. Bil je član uprave na Pristavi in v Društvu Slovencev.

Leta 1953 je pristopil v uredniški odbor Duhovnega življenja, kjer je osem let sodeloval kot tehnični urednik. Občasno še sedaj prispeva zanimive članke v Svobodno Slovenijo in Duhovno življenje. Bil je več let urednik zadružnega glasila Stik, ki ga je izdajala SLGA.

Leta 1961 je bil med ustanovnimi člani Slomškovega doma, v katerem je več kot 20 let živahno deloval kot kulturni referent, tajnik, organizacijski referent ali podpredsednik. S sodelavci je bil pobudnik številnih kulturnih prireditev v tem domu, kot npr. ob Slomškovi beatifikaciji, manifestacije za pravice koroških Slovencev, počastitev begunskih literatov itd. Bil je pobudnik in urednik domovega glasila Moj dom, v domu je ustanovil Slomškov krožek, ki je med drugim izdal odmevno Simčičevo brošuro Slomšek učenik za vse čase. Imel je srečo, da se je lahko osebnostno udeležil Slomškove proglasitve za svetnika v Mariboru leta 1999.

Leta 1978 se je poročil s Tinko Vombergar. V srečnem zakonu sta posvojila sina Luka in složno sodelovala v Slomškovem domu, v katerem je ga. Tinka več let poučevala v šoli. Žal je zahrbtna bolezen prekmalu prekinila njeno bogato življenje, kar je bil za Marjana hud udarec. Leta 1993 je bil sprejet v apostolsko organizacijo Marijina legija v Ljubljani.

Od rane mladosti se je zanimal tudi za politiko. Aktivno je sodeloval pri SLS, SKD in sedaj pri Nsi. Vsa leta je raznašalec slovenskega tiska v okraju Hurlingham. Lahko bi še naštevali, kje je jubilat vse sodeloval. Seveda je vse to opravljal brezplačno.

Je res treba imeti ljubezen do stvari, da človek kljub vsemu vztraja v javnem delu. In Marjan je to prav gotovo imel! Hvala ti, dragi prijatelj, za zgled in Bog te ohrani še mnogo let!"

Tvoj prijatelj v imenu mnogih prijateljev

New Swing Quartet - petintridesetletnik

Petintrideset let je že, odkar se je v Šentjurju pri Celju zbrala skupina glasbenih zanesenjakov in ustanovila New Swing Quartet. Sprva kot tercet z Daretom Heringom, Gregorjem Bazenškom in Radom Razdevškom, je gostoval domala po vsem svetu. Med večjimi koncertnimi turnejami gre omeniti preko 200 koncertov po evropskih in azijskih državah vzhoda. V treh desetletjih in pol je kvartet poustvaril tradicijo belskega in črnškega spirituala ter gospela. S sodobno interpretacijo vseh treh oblik duhovne glasbe obeh Amerik, ki so v preteklem stoletju navdihovale tako skladatelje resne glasbe kot velikane jazzja, se je predstavil občinstvu širom po svetu ter se uveljavil kot vodilna skupina v tem žanru - ob boku znamenitih črnških gospelovskih vokalnih ansamblov, kot sta The Golden Gate Quartet ali Five Blind Boys of Alabama. Dolgoletno pevsko kariero so Dare Hering (1. tenor), Oto Pestner (2. tenor), Tomaž Kozlevčar (bariton) in Marijan Petan (bas) obeležili 25. aprila, s koncertom v Kulturnem domu v Šentjurju, ki je pravzaprav šele začetek celoletnega obeleževanja 35-letnega jubileja.

GB

NOVICE IZ ZAMEJSTVA

JOŽE WAKOUNIG NOVI PREDSEDNIK NARODNEGA SVETA KOROŠKIH SLOVENCEV

Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) je izvolil novega predsednika in novo predsedstvo. Na seji Zbora narodnih predstavnikov, najvišjega telesa odločanja v organizaciji, je bil 28. aprila s 30 glasovi za in petimi vzdržanimi za novega predsednika slovenske predstavniške organizacije izvoljen Jože Wakounig, nekdanji ravnatelj Slovenske gimnazije v Celovcu, kot podpredsednika sta bila potrjena odvetnik Rudi Vouk ter kmetovalec Hanzi Mikl, tajnik pa je predsednik Centra avstrijskih narodnosti Marjan Pipp.

Za spremembo statuta NSKS, ki med drugim predvidevajo tudi možnost odstavitve neposredno izvoljenega predsednika organizacije, pa je na ponedeljkovi seji glasovalo pet šestin od 36 navzočih članov.

Sadovnik je kot enega od razlogov za svoj odstop navedel prav načrt Zbora narodnih predstavnikov za spremembo statuta NSKS z možnostjo, da zbor z navadno večino odstavi neposredno izvoljenega predsednika organizacije. Obenem je Sadovnik menil, da v zboru nima večine in zato „ne more uresničiti svojih načrtov“.

Novo predsedstvo NSKS bo svoje načrte predstavilo javnosti pozneje.

Do odstopa je prišlo predvsem zaradi nestrinjanja predsedstva NSKS s Sadovnikovo odločitvijo o začetku izhajanja tednika Novice. Predsedstvo NSKS pa je sedaj sporočilo, da podpira projekt skupnega časopisa Novic, da pa bo predlagalo ZNP ukinitve izhajanja dosedanjega glasila NSKS Našega tednika tedaj, „ko bo doseženo zadostno število naročnikov Novic“. Naš tednik ima namreč okoli 3.000 naročnikov, Slovenski vestnik (levičarsko usmerjen) pa le 500.

SLOVENSKA RADIJSKA POSTAJA

Slovenska radijska postaja na avstrijskem Koroškem Radio dva bo maja še oddajala. To je sporočil poslovodja Radia dva Marjan Pipp, potem ko Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v torek zagotovil, da bo za obdobje prihodnjega meseca omogočil financiranje. Slej ko prej nereseno pa ostaja vprašanje na avstrijski ravni. Svet publike pri avstrijski državni radioteleviziji ORF je v ponedeljek sklenil le ustanoviti delovno skupino, ki naj bi do jeseni določila programsko shemo ORF v letu 2004 za sporede v jezikih narodnih skupnosti. ORF pa je izključil možnost, da bi do januarja prihodnjega leta prevzel financiranje zasebnih radijskih postaj Radio dva in Agora. Poslovodja Radia dva Pipp je zato napovedal bojkot naročnin za ORF.

Zbrana dela Primoža Trubarja

Izšel je prvi zvezek Zbranih del Primoža Trubarja. Izdajatelj, Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar in založba Rokus, sta želela končno zaokrožiti znanstvena prizadevanja za osvetlitev dela utemeljitelja slovenskega jezika ter približati Trubarjeva dala širšemu bralstvu. Uredništvo predvidenega ducata zvezkov je prevzel dr. Igor Grdina, prvi zvezek s Katekizmom in Abecednikom pa je uredila Fanika Krajnc - Vrečko.

Celotna zbirka, ki bo vključevala tudi Trubarjevo monografijo in njegova pisma, naj bi bila zaključena do leta 2008, ko bomo Slovenci praznovali 500-letnico rojstva očeta slovenskega jezika in slovenske protestantske cerkve.

Izšel je v nakladi 1000 izvodov, možno pa ga je dobiti tudi v bibliofilski izdaji, vezani v usnje in z zlato obrezo.

Po 100 letih delovanja konec šole Sv. Vida v Clevelandu

Slovenska katoliška osnovna šola Svetega Vida na aveniji St. Clair v vzhodnem Clevelandu letos ne bo praznovala 101. obletnice obstoja, saj jo bodo zaradi pomanjkanja sredstev zaprli, je poročal clevelandski časopis The Plain Dealer.

Namesto nje naj bi leta 2004 odprli srednjo šolo za dijake, ki si drugače ne bi mogli privoščiti šolanja v katoliški šoli. Srednjo šolo bodo prevzeli jezuiti iz Detroita in nune. Slovenska šola Svetega Vida je na svojem vrhuncu v 50-ih in 60-ih letih prejšnjega stoletja sprejela okrog 1000 osnovnošolcev letno, danes pa jo obiskuje le še okoli 190 večinoma temnopoltih otrok. Te otroke bodo sedaj sprejele druge katoliške šole v Clevelandu.

Slovenska fara Svetega Vida, ki upravlja šolo brez pomoči clevelandске nadškofije, si je prizadevala za ohranitev osnovne šole, vendar je v zadnjih 20 letih le s težavo zbrala potrebnih 200.000 dolarjev na leto. Lani je fara Svetega Vida sicer prejela 6,6 milijona dolarjev od nekdanjega farana, vendar je bilo darilo omejeno na pomoč pri šolanju otrok faranov, od katerih jih šola Svetega Vida obiskuje le še 18. Denar bodo porabili otroci faranov za šolanje v drugih šolah. Fara bo šolsko zgradbo odslej dajala v najem novi srednji šoli.

Tako se poslavljajo v ZDA stare slovenske ustanove, ker primanjkuje učencev, članov in sploh Slovencev, ker se odseljujejo iz Clevelanda, starejši odmirajo in mlajši se že prilagajajo ameriškemu življenju.

NOVICE IZ SLOVENIJE

INFLACIJA: 0,5%

V aprilu je inflacija znašala 0,5 odstotka. Za toliko so se namreč zvišale cene življenjskih potrebščin v primerjavi s marcem. Inflacija se je na letni ravni precej znižala, saj znaša 5,3 odstotka, medtem ko je v enakem mesecu lani znašala 8,4 odstotka.

SLOVENIJA NI SLOVAŠKA

5227 pisem in paketov, ki so bili napoteni v Slovenijo, so zaradi napačno navedenega imena države pristali na pošti v slovaški prestolnici Bratislava. Pri tem je zanimivo, da napačno označene pošiljke, katerih skupna teža je v prvih treh mesecih letos znašala 249 kilogramov, niso bile poslani iz držav tretjega sveta, temveč v veliki večini iz evropskih držav!

GOJUFU NA POHODU

Slovenska policija je v letu 2002 obravnavala 8527 kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete (leto pred tem 7215), kar je za 18,2 odstotka več kot leta 2001. Povečalo se je zlasti število kaznivih dejanj z goljufivim namenom - različne goljufije, ponarejanja in presepitve. Po drugi strani pa je lani upadlo število t.i. tradicionalnih gospodarskih kaznivih dejanj - zlorab položaja in davčnih utaj.

PO SVETU

SARS SE NE PUSTI

Akutni sindrom otežene dihanja (SARS), znan tudi kot atipična pljučnica, je po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) v Singapuru, Vietnamu in kanadskem Torontu že dosegla vrhunec, na teh območjih pa je vsak dan manj primerov te bolezni. WHO je Vietnam razglasila za prvo državo, ki je obvladala epidemijo SARS in ga umaknila s seznama držav, kjer obstaja nevarnost okužbe s to boleznijo. Na Kitajskem in v Hongkongu pa SARS še vedno terja nove smrtno žrtve. V svetu so po najnovjših podatkih WHO doslej zabeležili 5050 primerov atipične pljučnice, ki je razširjena že v 28 državah. 321 ljudi je zaradi SARS že umrlo, 2342 pa so jih ozdravili. V okviru boja proti epidemiji SARS je kitajska turistična organizacija odpovedala vsa potovanja skupin tujih tu-

ristov v osrednjo Kitajsko in na Tibet. V več kitajskih mestih naj bi medtem odredili obvezno najmanj desetdnevno karanteno za vse osebe, ki prihajajo z območij, kjer je razširjen SARS.

MIROLJUBNA IZJAVA

Severna in Južna Koreja sta se na ministrskih pogovorih v Pjongjangu dogovorili, da bosta miroljubno rešili jedrsko vprašanje na Korejskem polotoku, je zapisano v skupni izjavi obeh držav. V izjavi je zapisano, da se bosta državi posvetovali glede stališč o jedrskem vprašanju na Korejskem polotoku in bosta še naprej sodelovali za mirno rešitev vprašanja z dialogom. Kljub temu je Severna Koreja sporočila, da bo vsakršno ameriško potezo za uvedbo sankcij proti Pjongjangu obravnavala kot „zeleno luč za vojno“.

SLOVENC I IN ŠPORT

LEDENOMRZLI HOKEJ

Slovenski risi zaenkrat niso mogli podariti ene zmage svojim navijačem. Na svetovnem prvenstvu na Finskem so izgubili s Češko 2:5, s Finsko kar 0:12 in tudi z Avstrijo 2:6. Slovenija je tako v svoji predtekmovalni skupini D osvojila zadnje, četrto mesto in se za obstanek med najboljšimi bori z ZDA, Belorusijo ter Japonsko. Pa ne kaže dobro: z ZDA je spet zgubila (2:7), Z Japonsko pa izenačila 3:3.

SPET ZMAGA V NOGOMETU!

Slovenska nogometna reprezentanca je v kvalifikacijski tekmi skupine 1 za nastop na evropskem prvenstvu leta 2004 na Portugalskem v gosteh premagala Malto s 3:1 (2:0). Slovenijo je v 15. minuti v vodstvo popeljal Zlatko Zahovič, Ermin Šiljak pa je z goloma v 37. in 57. minuti povisil rezultat na 3:0. Častni zadetek za Malto je v zadnji minuti dosegel Misfud. Slovenija tako po štirih odigranih tekmah ostaja na drugem mestu za Francijo, tretji pa je Izrael.

SMUČARSKA POŽIVILA

Slovensko smučarsko reprezentanco je po končani sezoni močno pretresla vest o uporabi nedovoljenih poživil znotraj nje. Mednarodna smučarska zveza (FIS) je namreč Slovenski smučarski zvezi (SZS) 25. aprila sporočila, da so pri analizi A vzorca urina 28. marca po tekmi nemškega mladinskega državnega prvenstva v avstrijskem Innerkremsu našli sledi anaboličnega androgenega steroida stanozolola. Čeprav naj bi smučar do rezultatov vzorca B ostal neimenovan, je kmalu postalo jasno, da je „grešnik“ Primož Skerbinček. Slednji se je na obtožbe odzval s sporočilom za javnost, v katerem je izrazil svojo presenečenost, prizadetost, uživanje nedovoljenih substanc pa ostro zanikal.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Kraljeva diktatura

Da bi ohranil enotnost in centralizijo Jugoslavije, je 6. januarja 1929 kralj Aleksander vzpostavil svojo diktaturo. Ukinil je ustavo, prepovedal vse „plemenske“ stranke, razpustil parlament in vlado. Tudi je zamenjal staro ime Kraljevina SHS, kjer SHS pomeni Srbov, Hrvatov in Slovencev, to je „plemenska“ imena, ki se sedaj niso smela uporabljati (kot ne njihove narodne zastave), in državo preimenoval v Jugoslavijo. Za novega predsednika vlade je postavil generala Živkoviča. V vlado so vstopile vse stranke razen HSS (Hrvaške seljačke - kmečke stranke) med njimi je bil tudi dr. Anton Korošec, ki je postal minister za promet.

Ta je v svojem nagovoru na Slovence dejal, da naj mirno sprejmejo razpust SLS in Orla, ker tako zahtva višji o-zir na pomiritev Jugoslavije.

Slovenija je ostala v miru, ne pa Hrvatim, ki so prirejali manifestacije in proteste.

Korošec je uvidel, da v tako unitaristični in centralistični vladi ne more obstati in je leta 1930 podal ostavko ter stopil v opozicijo. V liberalni vladi je ostal Slovenec Kramar. Aleksander je leta 1931 podal svojo „oktroirano“ - to je od kralja dano ustavo. Ta je razdelila Jugoslavijo po svoje; Vse narodnosti je razdelil v več banovin, imeno-vane po rekah; hvala Bogu pa je Slovenija obsegala eno samo banovino: Dravsko, z banom

na čelu.

Ker drugače ni bilo mo-goče, je dr. Korošec govoril brez slovenske zastave, a so mu priredili veliko manifestacijo - pokret zelenih krav-at - kjer so za znak pove-zanosti in Korošču na čast vsi moški nosili zelene kravate itd. Tedaj so se dogodili tim. šenčurški dogodki, ko je vlada zaprla in obsodila vrsto slovenskih članov SLS zaradi domnevne prekršitve zakona v Šenčurju.

Ker so se protesti le nadaljevali čedalje huje, je kralj posegel vmes. Vrsto Hrvatov je zaprl (Radičev naslednik kot voditelj Hrvatov Maček je bil obsojen na tri leta ječe), vrsto Slovencev pa je poslal v južne kraje v konfinacijo: dr. Korošca na Hvar, dr. Natlačena in druge v Bosno, vrsto uradnikov je premestil v Srbijo itd. (Npr. moj oče Tine Debeljak je bil nastavljen za profesorja v Nikšiču v Črni gori, moj stari oče ravn. Bogumil Remec je kot ravnatelj - kar je bilo nekaj nezaslišanega - bil premeščen v Kragujevac v Srbiji), kjer so ostali do Aleksandrove smrti.

Zunaj Jugoslavije pa so pričeli rovariti ustaši, ki so bili fašistoidna organizacija in se borili za nezavisno Hrvaško pod vodstvom Paveliča. Te je uporabljala in podpirala Italija. Res so v zvezi makedonskimi nacionalisti uspeli ubiti kralja Aleksandra in francoskega zunanjega ministra ob obisku v Marseillu leta 1933.

Nastopili so drugi časi.

PISALI SMO PRED 50 LETI

NAMIŠLJENI BOLNIK

Z jedrom svojega igralskega zbora in dvema gostoma na dobrem glasu je SOVA (Slovenski oder v Argentini) nastopila dvakrat z Namišljenim bolnikom. Smo v začetku šeste sezone v Argentini in to je že tretji Moliere.

Režiser Stanko Jerebič je Moliere dobro razumel, pravilno je zagrabil tudi inscenator Vinko Petkovšek in postavil na oder baročno štafažo. Maske je napravil Marjan Willenpart prav dobre.

Lipušček je bil bolj dobrohoten kot zagrenjen, Blejčeva napihnjena, premetena mačeha, Brandsteterjeva in Grumova mladi cvetki, Holosan se je trudil bolj s pametno kot zvito besedo, Jerebič si je bil svest uspeha, Krištof je bil tokrat ves nov, največ odobravanja je žel Skebe, Willenpart je bil res klasična molierska figura. Juvančič se je naslonil na Skebeta, Zajčeva je imela pravzaprav glavno vlogo.

Kaplan v Žabji vasi in učitelj na Kravji gori sta že pred pol stoletja odvadila svoje igralce odmikati zastor in zijati v dvorano, češ firbec je stvar gedalcev, vi se pa pripravljajte na nastop. Argan je razpolagal z dvema palicama, ki bi ju lahko z večjim pridom izrabil (zaradi tega).

MM

SLOVENSKO ROMANJE V LUJAN

je spet enkrat združilo v silnem številu slovenske

ESLOVENIA, MI TIERRA

El periódico Noticias (Novice)

A principios del siglo XIX hubo varios intentos de editar un periódico en esloveno, pero solamente Noticias fue exitoso. El periódico comenzó a aparecer en 1843. El nombre completo era Noticias del campo y de los artesanos. Janez Bleiweis, el secretario de la Sociedad de campesinos, era el director. Los burgueses eslovenos tenían tendencias filoalemanas. Los que se suscribían al periódico eran principalmente los sacerdotes.

Noticias significó un paso hacia delante en el desarrollo político de la nación eslovena. Si bien el periódico era de tendencia conservadora, lograba llevarle al pueblo el acontecer en la escena política eslovena, además de los asuntos del campo.

Bleiweis pasó a ser un artífice importante de la política eslovena.

Si bien Noticias no contaba con Prešeren entre sus colaboradores, sí tenía el aporte del poeta Jovan Vesel Koseski. Él se encargó de escribir versos altisonantes, llenos de amor patrio, muy al gusto de la gente, que necesitaba que alguien le ayudara en su despertar nacionalista.

De esta manera podemos decir que Noticias, junto con Čbelica y el círculo de Prešeren, pasaron a ser un centro de organización de los eslovenos.

LA CONCIENCIA NACIONAL

Entre la gente primaba el sentimiento de pertenencia regional: los de Carintia, los de Estiria, los de Carniola, etc. El idioma era un mero vehículo de comunicación sin connotaciones nacionales.

La alta clase burguesa conocía y hablaba bien el esloveno. Una cita que ilustra el tema:

„Nosotros, los de la ciudad, sabíamos, por lo general, hablar el alemán ya desde nuestros hogares. En nuestra casa hablábamos casi siempre en alemán, pero sabíamos también el esloveno. Sin embargo no nos considerábamos ni alemanes, ni eslovenos. Hasta el año 1484 la nacionalidad no era tema de conversación. El idioma era solamente un medio de comunicación entre nosotros y con los demás.“

No obstante el círculo de eslovenos conscientes de su nacionalidad, crecía día a día.

Los estudiantes eslovenos comenzaron a interesarse por la literatura eslovena (Prešeren y Koseski, Noticias, etc.) El centro del movimiento nacional estaba en el campo literario.

La inteligencia eslovena estaba casi exclusivamente en manos de los sacerdotes. La inteligencia laica casi no existía, exceptuando el círculo de Prešeren, que era más liberal.

OSEBNE NOVICE

Krst. V soboto, 12. aprila je bil krščen v farni cerkvi avguštinskega zavoda v San Andresu **Juan Ignacio Boltežar**, sin Damijana in Silvine Ricciardelli. Botrovala sta Maria Silvia Britez in Marjan Boltežar ml. Krstil je župnik Rodolfo Ricciardelli.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

romarje. Skupni vlak je iz prestolnice pripeljal 1200 romarjev, pridružili so se jim še drugi z avtomobili in avtobusi.

Slavnostni govornik je bil dr. Fance Gnidovec, mašo pa je daroval župnik Anton Orehar.

Popoldan so se ljudje preselili v dvorane na zborovan-ja. Tam so govorili Jože Mavrič, Boris Koman, Kristina Prijateljeva, dr. Leopold Eiletz, Janez Langus. dr. Filip Žakelj in Katica Kovačeva.

Otroško zborovanje je pripravil Martin Mizerit in jim govoril Janko Mernik. zaključno besedo je se spregovoril Aleksander Majhen.

Ob treh je zbranim govoril Ciril Demšar CM, nakar se je razvila okoli trga mogočna procesija.

Svobodna Slovenija, št. 19, 4. maja 1953

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojzij Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Erika Poglajen, Irena Fajdiga, Pavlina Dobovšek, Marko Vombergar.** / Mediji: **STA, Radio Ognjišče, Družina, Delo, MAG.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Oddajam 2 stanovanja za 3/5 oseb v Villa Catedral - Bariloche. Informacije na Tel: (02944) 42-4978 / E-Mail: razingergrahar@ciudad.com.ar
Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Laval 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponudnik, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.
dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI	
6. maja 2003	
1 EURO	232,71SIT
1 U\$S dolar	207,80SIT

OBVESTILA

- ČETRTEK, 8. maja:**
Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16.30 v Slovenski hiši.
- PETEK, 9. maja:**
Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slovenski hiši.
- SOBOTA, 10. maja:**
Dan duhovnosti na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
- NEDELJA, 11. maja:**
Vseslovensko romanje v Luján.
- SOBOTA, 17. maja:**
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
- Prireditve Balantičeve šole,** v Našem domu v San Justu.
- SOBOTA, 24. maja:**
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
- NEDELJA, 25. maja:**
Žegnanje v Slovenski hiši.
- Nedelja 1. junija:**
Žalna spominska proslava žrtev vojne in revolucije, ob 16. v Slovenski hiši.

DAROVALI SO

Za slovensko zavetišče Rožmanov dom je družina pipp darovala 100 pesov v spomin Bojanu Križu. **Boga plačaj!**

Likovna razstava Irene Žužek. Naša umetnica bo pred argentinsko javnostjo nastopila s samostojno razstavo. Otvoritev bo četrtek, 8. maja ob 19. v razstavnem prostoru Sala Juan B. Alberdi, Centro Cultural General San Martín, Sarmiento 1551, 6. nadstropje. Razstava bo odprta do 31. maja od ponedeljka do petka od 11. do 20. in ob sobotah in nedeljah od 14. do 19. ure.

Konzularni dnevi v Mendози

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu obvešča, da bo v petek, 6. maja 2003 in soboto, 17. maja organiziralo konzularni dan za slovenske rojake v Mendози in sicer v petek od 19.30 do 21.00 ure zvečer, v soboto pa od 10.00 do 12.000 ure dopoldan v prostorih Slovenskega doma v Mendози (Urquiza 339, Mendoza).

Stranke prosimo, da se pred tem datumom po telefonu obrnejo na veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu (Tel. 011-4894-0631 int. 21), kjer bodo dobili natančna navodila o dokumentih, ki so potrebna za ureditev zelenih postopkov.

Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka

sporoča, da bo

10. maja: Dan duhovnosti za dijake od 15. do 19.15 ure.
31. maja: Srečanje staršev ob 19.15

Poverjenik Svobodne Slovenije za San Martin

Uprava Svobodne Slovenije je imenovala svojega poverjenika za področje San Martin in okolico. Za deset skupin, ki prejemajo naš list po raznašalcih, bo odgovoren **Marko Škulj**, poznana oseba v Domu in tamošnjih organizacijah. Pri njem bodo naši naročniki lahko poravnali dolgove za nazaj in tudi plačali naročnino za list za tekoče leto. S tem jim bo gotovo olajšano plačevanje, saj jim bo Marko vedno na razpolago. Njemu se zahvalimo za prijaznost in vestno delo, naročnikom pa priporočamo redno plačevanje.

Uprava Svobodne Slovenije.

Pahorju so izročili pobudo Nekaj je treba storiti

Prvopodpisani na državljanski pobudi „Nekaj je treba storiti“ Barbara Brezigar, Vasko Simoniti in Drago Demšar so predsedniku državnega zbora Borutu Pahorju predstavili ter „v hrambo in premislek“ izročili omenjeno pobudo in seznam podpisnikov, obnem pa izrazili pričakovanje, da se bo „o tej zadevi v

državnem zboru tudi razpravljalo“. Pobudo, ki so jo prvopodpisani prvič predstavili že sredi februarja, je najprej podpisalo 89 somišljenikov, kasneje pa še več kot 13.300 državljanov, je povedala Barbara Brezigar.

Pahor je ob sprejemu pobude dejal, da se do podobnih pobud, deklaracij in peticij načeloma ne opredeljuje in da bo enako storil tudi tokrat. Glede razprave, ki jo podpisniki pričakujejo v DZ, pa je dejal, da je o vseh takšnih vprašanjih - „ne glede na to, kaj si sprva o njih mislimo“ - vredno razpravljati in da bo pobudo vsem poslancem posredoval še isti dan.

Avtorji omenjene pobude, prvič predstavljene že februarja, v njej navajajo šest predlogov, z izpolnitvijo katerih naj bi omogočili vsestransko informiranje javnosti in nadzor nad politično oblastjo: ustanovitev sklada za pluralizacijo medijev ter neodvisnega in nevladnega dnevnika, popolno neodvisnost nacionalne RTV oziroma njeno reorganizacijo v dejanski javni zavod; odstop predsednika RTVS, in s spremenjenim zakonom o javni RTV zagotovitev takšne sestave sveta, ki bo upravljal zavod dejansko v interesu javnosti; navzočnost opozicije v nadzornih odborih državnih kapitalskih skladov in podjetij; odpravo imenovanj v javni upravi po izključno strankarskih političnih merilih in pravično delitev premoženja nekdanjih družbenopolitičnih organizacij med vse parlamentarne stranke.

NAJHITREJE NASTALA KNJIGA NA SVETU

V sklopu svetovnega dneva knjige so se razne ustanove v Celju odločile, da se bodo poskusile vpisati v Guinnessovo knjigo rekordov z najhitreje nastalo knjigo na svetu.

V projekt, ki se je pričel 23. aprila zjutraj, ko je komisija v sestavi pisatelj Mohor Hudej, ravnatelj Osrednje knjižnice Celje Branko Goropevšek in Božo Mulej iz celjske knjigarne Antika, določila temo **Gea, 23. 4. 2003, Hic et nunc oziroma Tu in zdaj, 23. april 2003**, so se vključili tudi člani skupin Nude in Slovenski tolkalni projekt, ki so tekom dneva v celjskem studiu Kud Free Music ustvarili in posneli skladbo na omenjeno temo. Skladba je bila takoj posneta in objavljena na spletni strani www.celje.si, z njo pa je bila tudi na Trgu celjskih knezov v popoldanskih urah pričakana omenjena knjiga.

Projekt, poimenovan Celjske zvezde - najhitreje nastala knjiga, je nastal po vzoru projekta ustanove Lesen iz Mainza, s katerim tudi tekmuje. Po besedah predsednika komisije Mohorja Hudeja so se v Celju za navedeno temo odločili zato, ker daje pisateljem veliko možnosti za ustvarjanje, saj je dovolj asociativna in široka, da dopušča čim več ustvarjalne svobode.

Pri pisanju so sodelovali Maja Novak, Dušan Čater, Marijan Pušavec, Suzana Tratnik, Dušan Merc, Primož Čučnik, Aleš Čar, Vesna Milek, Peter Zupanc, Vinko Moederndorfer, Jurij Hudolin in Feri

Lainšček, fotografije pa so prispevali Tomi Lombard, Andrej Ojstršek, Irena Herak, Robert Balen, Gregor Katič, Leo Caharia, Jaka Jeraša, Aleš Beno, Bojan Velikonja, Matej Povše, Jaka Adamič in Luka Cjuha.

Časopisna hiša Dnevnik je ob koncu dneva posebno nagrado za najboljše besedilo v knjigi podelila samostojni kulturni delavki **Maji Novak**, ki je sicer svoje besedilo z naslovom **Pes** dopoldne pisala v Likovnem salonu Celje.

Skupno pa je bilo natisnjenih 100 izvodov najhitreje nastale knjige na svetu, deset izvodov je posebej označenih in bodo prodani na dobrodelni dražbi po prvomajskih praznikih. Denar od dražbe bo namenjen eni izmed celjskih knjižnic, ki sredstva potrebuje za nakup novih knjig. Nekaj izvodov knjige so prejeli udeleženci v projektu, preostali izvodi pa so na voljo za 5666 tolarjev. Toliko je namreč po podatkih strokovnih služb ministrstva za kulturo lani znašala povprečna cena knjige.

V Mainzu pa je pri pisanju najhitreje nastale knjige na svetu sodelovalo več kot 40 avtorjev. Tema je bila Hitrost (Geschwindigkeit), časa pa so imeli dobri dve uri. V Koelnu so v popoldanskih urah natisnili tisoč izvodov knjige. Knjigo, ki obsega približno sto strani, so še isti večer mogli kupiti v Koelnu, pa tudi v Berlinu, Hamburgu, Stuttgartu, Duesseldorfu in Wiesbadnu. **GB**

V Ljubljani odkrili spomenik Francu Rozmanu-Stanetu

Ljubljanska županja Danica Simšič in poveljnik prve brigade Slovenske vojske polkovnik Branimir Furlan sta v parku vojašnice Franc Rozman-Stane temu partizanskemu narodnemu heroju odkrila spomenik, delo kiparja Janeza Pirnata. Organizator odkritja spomenika je Zveza združenj borcev in udeležencev NOB Ljubljana.

Na to se je že odzvala opozicijska NSi, ki je odkritje spomenika ocenila kot sporno dejanje. NSi je v izjavi za javnost izrazila obžalovanje zaradi spornega odkritja spomenika „prav tako sporne osebnosti komunistične revolucije“, generalu Francu Rozmanu-Stanetu.

„Slovenija s takšnimi dejanji pada na preizkušnji civilizacijskih standardov, ki jih pozna Evropa, v katero vstopamo,“ je opozorila omenjena opozicijska stranka. S tem se namreč „kolo zgodovine obrača v smer, ki se ji je odločno uprla vsa svetovna javnost, razen trdih revolucionarnih režimov“. Medtem ko z veliko pozornostjo in občutljivostjo spremljamo odkritje grobišč po svetu, slovenska oblast ni pripravljena urediti niti enega izmed tisočev grobišč naših rojakov, pobitih zaradi revolucionarnih ciljev, so še opozorili v NSi. „Ni bila vložena niti ena ovadba, niti ena obsodba in ni urejeno še niti eno grobišče. Namesto tega se v Sloveniji soočamo s poskusi restavriranja starega sistema in slavljenja najbolj trdih revolucionarjev, ki se jim še vedno umetno ohranja sporen ugled in s tem povezane privilegije,“ so med drugim zapisali v izjavi za javnost. „Neurejenost grobišč, udbovskih arhivov in odločno distanciranje od revolucionarnega nasilja kaže, da je s sedanjo oblastjo nekaj hudo narobe,“ pravijo v NSi.

Ne samo da so v Sloveniji ostali spomeniki rdečim revolucionarjem kot Kidriču, Kardelju, s svojimi cestami, sedaj postavljajo še nove, ker se čutijo močni. Kako bodo na te gledali v Evropi?

Izšel prvi vojaško-policijski molitvenik

V nakladi 5000 izvodov je izšel prvi katoliški molitvenik za vojake in policiste v slovenskem jeziku. Molitvenik je financirala Sloven-ska škofsvska konferenca. Vojaki, ki bodo izrazili željo, da bi molitvenik imeli, ga bodo dobili brezplačno. Vojaški vikar polkovnik Jože Plut pa je izrazil prepričanje, da se bo z molitvenikom zgodilo podobno kot s posebno izdajo Nove zaveze Svetega pisma s Psalmi za vojake, ki je v nakladi 1500 izvodov izšla lani in je že pošla.

Po besedah mariborskega pomožnega škofa Antona Stresa je molitvenik namenjen ljudem, ki skrbijo za našo varnost, ne le vojakom in policistom, ampak ga bo lahko uporabljal vsak, ki se znajde v posebni življenjski situaciji, ko je po eni strani izpostavljen življenjski nevarnosti, po drugi pa brani življenje bližnjega in njegovo varnost.

Pri tem je Stres omenil poklicne gasilce, saj duhovna oskrba v nekaterih državah obsega tudi slednje in policijo. V Cerkvi zato želijo, da bi z nekaterimi spremembami duhovno oskrbo, kakršna je zdaj v vojski, razširili še na področje policije, zanjo pa bi skrbeli duhovniki, ki so zadolženi tudi za vojake.

V novem molitveniku z naslovom Gospod je moja moč bodo vojaki našli tako splošne molitve, kot tudi prilžnostne za različne situacije, v njem so zapisana krščanska vodila (blagri, zapovedi), predstavljeni zakramenti, dodana pa je še kratka pesmarica.

SLOVENSKI KOTIČEK

Ustanovljen leta 1987

Tedenska Radijska in TV oddaja

Vsak petek od 20. do 21. Radio Estirpe Nacional AM 1250

Slovenija na televiziji

Vsako soboto od 12. do 13. na Megacanal 4 San Justo

Ponovitev sobotnega programa vsak ponedeljek in sredo od 12. do 13.

e-pošta: slokot@ciudad.com.ar